Lietas Nr. 133021417
Lietas arhīva Nr. 1-0214-17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2017.gada 27.februārī

Rīgas rajona tiesa
tiesnese Svetlana Beļajeva
ar sekretāri Gitu Iubuli un tulci Kseniju Suharevu
izskatīja atklātā tiesas sēdē Valsts robežsardzes administratīvā pārkāpuma materiālus par **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, dzīvojošu /adrese/,
saukšanu pie administratīvās atbildības par **Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk Latvijas APK) 175.pantā** paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 31.janvārī Valsts robežsardzes vecākais inspektore sastādīja **administratīvā pārkāpuma protokolu AA Nr. 078421** par to, ka 2017.gada 31.janvārī plkst.10.30 Latvijas Republikas nepilsonis /pers. A/ ļaunprātīgi nepakļāvās robežsargu likumīgajām prasībām. Uz vairākkārtējām robežsargu prasībām ierasties paskaidrojuma sniegšanai /pers. A/ nereaģēja – neieradās, kā arī nepaziņoja par neierašanās iemesliem, tādējādi pārkāpa Latvijas APK 175.pantu.

/pers. A/ tiesas sēdē savu vainu pārkāpuma izdarīšanā neatzina, noliedza, ka saņēmis robežsardzes uzaicinājumus paskaidrojumu sniegšanai, nesaprot par ko tiek apsūdzēts, nesaprot par kādu pārkāpumu iet runa.

No Valsts robežsardzes vecākā inspektora ziņojuma izriet, ka tika saņemta informācija no Latvijas Republikas vēstniecības Gruzijā, Tbilisi par Latvijas nepilsoni /pers. A/ un Gruzijas pilsoni /pers. C/, kuri pie vīzu izsniegšanas/noformēšanas agresīvi uzvedās, kā rezultātā radās aizdomas par ieceļošanas mērķa atbilstību norādītajam vīzu pieteikumā. Valsts robežsardzes sakaru virsnieks lūdza veikt /pers. C/ pārbaudi ieceļošanas mērķa atbilstību norādītajam vīzas pieteikumā un par pārbaudes rezultātiem informēt, lai lemtu jautājumu par izsniegtās vīzas atcelšanu.

Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes amatpersonas Aleksandrs Anšons un Raivis Reinsons 2016.gada 28.decembrī izpildot Imigrācijas kontroles norīkojuma ieradās /pers. A/ deklarētajā dzīvesvietas adresē /adrese/, lai noskaidrotu /pers. C/, kuram bija izsniegta vienreizējā ieceļošanas Šengenas (Latvijas) vīza, derīga no 24.12.2016. līdz 06.02.2017., ar uzturēšanās laiku 30 dienas, ieceļošanas mērķa atbilstību norādītajam vīzas pieteikumā. Ierodoties minētajā adresē, dzīvokļa durvis atvēra /pers. A/. Amatpersonas A.Anšons un R.Reinsons informēja par ierašanās mērķi, uz ko /pers. A/ asi, paaugstinātā tonī un agresīvā formā pārtrauca robežsardzes amatpersonu teikto, apstiprinot, ka ir ielūdzis brāļa dēlu, bet neko negrib stāstīt par viņa uzturēšanās vietām un ceļojuma plāniem, jo uzskata, ka Šengenas vīza dod /pers. C/ tiesības uzturēties un ceļot pa visu Eiropu, kā arī nevienam par to nav jāatskaitās. Personai tika izskaidrotas Valsts robežsardzes amatpersonu tiesības. Uz norādīto /pers. A/ "atcirta", ka visiem cilvēkiem ir vienādas cilvēktiesības, un katrs var darīt ko grib un viņš nevēlas vairāk neko paskaidrot, tā arī neinformējot par /pers. C/ atrašanās vietu.

/pers. A/ ļaunprātīgās rīcības rezultātā netika izpildītas Valsts robežsardzes amatpersonu likumīgas prasības. /pers. A/ nesniedza informāciju un nepaskaidroja, kur atrodas uzaicinātais Gruzijas pilsonis /pers. C/. Pārbaudes laikā Gruzijas pilsonis /pers. C/ norādītajā uzturēšanās adresē /adrese/ netika konstatēts, kā arī neizdevās noskaidrot viņa patieso ieceļošanas un uzturēšanās mērķi.

1/ /pers. A/, 02.01.2017. tika izsūtīta ierakstīta vēstule/uzaicinājums "Par paskaidrojuma sniegšanu" par ierašanos Valsts robežsardzes Rīgas I kategorijas dienesta Lielupes II kategorijas nodaļā uz kuru /pers. A/ nereaģēja, neieradās un neinformēja par neierašanās iemesliem.

2/ Ar Valsts robežsardzes 19.01.2017. vēstuli Nr.23.6/267-IP "Par ierašanos paskaidrojuma sniegšanai un administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanai" /pers. A/ tika aicināts 2017.gada 30.janvārī plkst.11.00 ierasties Valsts robežsardzes Rīgas I kategorijas dienesta Lielupes II kategorijas nodaļā paskaidrojuma sniegšanai un administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanai. Norādītajā laikā /pers. A/ atkārtoti neieradās, kā arī atkārtoti neinformēja par neierašanās iemesliem.

2017.gada 31.janvārī /pers. A/ tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. AA078421 pēc Latvijas APK 175. panta "Ļaunprātīga nepakļaušanās policijas darbinieka, pašvaldības policijas darbinieka, robežsarga vai zemessarga, kā arī karavīra likumīgajam rīkojumam vai prasībai, kad viņi izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus." (lietas 5.lapa).

Motīvu daļa

Izvērtējusi ziņas, kas izriet no administratīvā pārkāpuma protokola AA Nr.078421 un pārējiem administratīvās lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

Latvijas APK 239.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Judikatūrā atzīts, ka administratīvās atbildības pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas nodarījumā. Proti, jākonstatē Latvijas APK paredzēto objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse (*Augstākās tiesas Senāta 2006.gada 22.decembra spriedums lietā Nr. SKA -571/2006, 8.punkts).*

Savukārt, gadījumā, ja kaut viena no administratīvā pārkāpuma sastāvu veidojošām pazīmēm iztrūkst, atzīstams, ka nodarījumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Latvijas APK 175.pants paredz administratīvo atbildību par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka, pašvaldības policijas darbinieka, robežsarga vai zemessarga, kā arī karavīra likumīgajam rīkojumam vai prasībai, kad viņi izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus.

Tādējādi, lai personu varētu saukt pie administratīvās atbildības par minētajā pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu, jākonstatē, ka: persona nav pakļāvusies policijas darbinieka [..] likumīgajam rīkojumam vai prasībai, to sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumu izpildes laikā un,

ka nepakļaušanās ir bijusi ļaunprātīga. Šīm pazīmēm jāpastāv vienlaicīgi un ir jābūt savstarpēji saistītām.

Robežsardzes likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka robežsargs ir valsts varas pārstāvis, un likumīgās prasības un rīkojumi, ko viņš izvirzījis vai devis, pildot dienesta pienākumus, visām personām ir obligāti jāizpilda.

Saskaņā ar Robežsardzes likuma 13.panta 15.punktu – robežsardze kontrolē kā tiek ievēroti noteikumi par ārzemnieku ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā.

Savukārt saskaņā ar Latvijas APK 226^{1}.panta trešo daļu, valsts robežsardzes amatpersonas ir tiesīgas sastādīt protokolu par administratīvo pārkāpumu, ja izdarīti administratīvie pārkāpumi, kuru izskatīšana ir valsts robežsardzes kompetencē, ka arī citi administratīvie pārkāpumi, kurus, veicot savus dienesta pienākumus, konstatējuši robežsargi.

No valsts robežsardzes amatpersonas /pers. A/ adresēto uzaicinājumu satura (lietas 9-10) konstatēts, ka /pers. A/ tiek aicināts paskaidrojumu sniegšanai sakarā ar atteikšanos informēt valsts robežsardzes amatpersonas par viņa uzaicinātās un Šengēnas vīzu saņēmušās personas /pers. C/ atrašanos vietu un uzturēšanās nosacījumu izpildi. Uzaicinājumos norādīts, ka neierašanās gadījumā /pers. A/ rīcība tiks izvērtēta atbilstoši Latvijas APK 175. un Latvijas APK 175^{2}.pantiem.

Līdz ar to tiesa konstatē, ka valsts robežsardzes darbinieki veicot kontroles funkciju atbilstoši Robežsardzes likuma 13.panta 15.punktam ir konstatējuši, ka /pers. A/ atteicās sniegt paskaidrojumus valsts robežsardzes darbiniekiem par /pers. C/ uzturēšanās vietu, ka arī ir atkārtoti neieradies pēc valsts robežsardzes (iestādes) uzaicinājuma uz valsts robežsardzes pārvaldi paskaidrojumu sniegšanai.

Valsts robežsardzes tiesības pieprasīt paskaidrojumus no fiziskās personas vai juridisko personu pārstāvjiem par ārzemnieku ieceļošanas, uzturēšanās, izceļošanas un uzturēšanās mērķi, vietu, laiku un uzturēšanās nodrošinājumu nosaka Robežsardzes likuma 15.panta pirmās daļas 12.punkta – a-apakšpunkts. Līdz ar to administratīvā pārkāpuma protokolā ir nepamatoti norādīts, ka /pers. A/ pārkāpis Robežsardzes likuma 15.panta pirmās daļas 12.punkta – a-apakšpunkta prasības, jo šī norma regulē valsts robežsardzes pienākumus. Savukārt persona, kas neizpilda valsts robežsardzes kā kontrolējošas institūcijas prasības ir saucamas pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 175^{2}.panta.

Saskaņā ar Latvijas APK 248.panta pirmo daļu, pārkāpuma būtība (faktiskās pazīmes) tiek atspoguļotas administratīvā pārkāpuma protokolā. Līdz ar to tiesa atzīst, ka administratīvā protokolā atspoguļotās administratīvā pārkāpuma sastāva faktiskās pazīmes un kvalifikācija neatbilst konstatētajam administratīvā pārkāpuma sastāvam.

Augstākās tiesas Senāts ir atzinis, ka atbilstoši Latvijas APK 248.pantam, protokolā fiksētā lietas būtība nosaka lietas izskatīšanas robežas iestādē un tiesā. Iestādes un tiesas tiesības konstatēt citus, no protokola satura atšķirīgus apstākļus ir ierobežotas. Iestāde un tiesa var tikai izslēgt no protokola apraksta daļu, ja atzīst, ka šajā daļā protokolā izteiktais apgalvojums nav pierādīts. Ja iestāde vai tiesa atzītu par pierādītiem citus, no protokola satura atšķirīgus, pārkāpuma faktiskos apstākļus, tas pārkāptu pie administratīvās atbildības sauktās personas tiesības uz aizstāvību (*Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 25.aprīļa spriedums lietā Nr. SKA- 1570).*

Atbilstoši Latvijas APK 272.pantam, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts protokolā norādītais administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona vainīga tā izdarīšanā.

Atbilstoši Latvijas APK 275.panta pirmajai daļai, izskatījusi lietu par administratīvo pārkāpumu, institūcija (amatpersona) pieņem vienu no šādiem lēmumiem: par administratīvā soda uzlikšanu; par lietvedības izbeigšanu; par administratīvā pārkāpuma lietas nosūtīšanu pašvaldības administratīvajai komisijai jautājuma izlemšanai par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu nepilngadīgajam.

No minētā izriet, ka izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, tiesa nevar grozīt protokolā norādītos faktiskos apstākļus un mainīt pārkāpuma kvalifikāciju, konstatējot, ka /pers. A/ darbības neatbilst Latvijas APK 175.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmēm, tiesai lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā jāizbeidz pamatojoties uz Latvijas APK 239.panta 1.punktu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojaties uz Latvijas APK 239., $289.^{13}$, $289.^{16}$ pantu, tiesa

nosprieda

izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā par /pers. A/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 175.panta (protokols AA Nr.078421).

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas rajona tiesā.

Pilna sprieduma paziņošanas diena 2017.gada 3.marts.

Tiesnese S.Beļajeva